

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

„Hét Averescánus“

Írta: Grofsorean Kornél dr.

Hét éven keresztül a legrettenetesebb támadásnak volt kitéve az a bizonyos „hét Averescánus“, aki elárulta Erdélyt, aki feláldozta ennek a tartománynak az érdekeit, aki megbontotta a szolidaritást. Így harsogták felénk a szívtokát, a gunyt és ádáz dühüket a nemzeti párt berkeiből. Mert mi voltunk azok, akik ennek a kis nemzetnek a lelki egységét követeltük, a teljes unifikálást minden egyéni és tartományi érdeken felül, egyedül és kizárólag a nemzeti egység érdekében, amelyet minden oldalról a megsemmisülés veszélye fenyegetett. És ime, hét év múlva mindazok, akik ádáz dühvel támadtak felénk, az általunk kibontott zászló alá sereglenek és vállaltat tovább kívánják építeni azt a hatalmas bástyát, — amelynek mi, — a „hét Averescánus“ — vételtük meg izzadságos, lemondásteljes, de becsületes munkával sziklaszilárd alapjait.

És a végzett munka lelki megnyugvásával fogadjuk, apostoli szelvényességgel, az új jövővényeket, az erdélyi és bánági intelligenciának a színe-virágát, akiket egy gyenge vezetés nyolc esztendőn keresztül visszatartott az alkotó, a produktív államtevők nységtől. És jönnek az új erők, a fiatal energiák, akik lelkes elhatározással alkalmazkodni fognak ahhoz az ideológiához, amelyet mi, a tegnap még kigunyolt Averescánusok véstünk belángoló bűtökkel Nagyrománia történelmébe.

Jöjjenek tehát mindazok, akik egy új erőt akarnak teremteni, akik egy erős, öntudatos, büszke pártot akarnak megszervezni, amely azután hajthatatlan igazságérzettel akadályozzon meg a jövőben minden hatalmi tulajkapást, hatalmi tébolyt, hogy az egyensúly törvényeinél fogva minden hatalmi kilengést meggátoljon és ebben az áldott és gazdag országban egy alkotmányos politikai cseregazdaságot biztosítson az eljövendő baldogabb generáció részére.

Kérjük tehát az öntudatosokat, a bátrakat és büszkéket, — mert az Averescánusokról mondhatták ugyan, hogy szétrombolták Erdély egységét, hogy reakcionáriusok, hogy túlzó sovinszták, hogy csak helen vannak, de két dolgot nem lehetett rólunk állítani — és nem is mondotta senki, hogy gyávák és ostobák volnánk.

Jöjjenek hát ezekben a szép, verőfényes husvét napokban — a bátrak és az okosok!

Averescu állja a csucsai paktumot

A kormány manifesztuma a nemzethez — Megbízatását zavartalanul kívánja gyakorolni — Anghelescu javaslatából nem lesz törvény

A községi tanácsok ügyében nincs döntés

Bukarest, április 3.

A kormány tagjai tegnap este minisztertanácsot tartottak, amelyen Averescu miniszterelnök felolvasta a nemzethez intézendő manifesztumot. Popovici miniszter szerkesztette meg a manifesztumot és az a következőket tartalmazza:

Az ország összes társadalmi osztályai előtt ismeretese az a viszonyok, amelyek az országban uralkodnak és amelyek szükségessé teszik, hogy végre érezhető javulás álljon be minden téren. Ez a súlyos helyzet részben a háború következménye, nagyrészt azonban lokális okoknak tulajdonítható. A kormány, amelyet a király bizalma ebben a helyzetben a felelősség elvállalására hívott, teljes tudatában van

feladata nehézségeinek

és meg fogja tenni mindama erőfeszítést, hogy hivatásának megfelelően. De ehhez szüksége van a nemzet erőinek támogatására is. Ezért melegen apelál a kormány a hazaszerető polgárokhoz, hogy adják meg a nehéz munkához a szükséges támogatást. A törvényhozás forradalmasítása nélkül, mert ez az ország presztízst tenné tönkre, fog a kormány arra törekedni, hogy a szükségesnek mutatók módon elhárítsa mindazokat az akadályokat, amelyek a normális élet útjában állanak. A kormány első gondja lesz egészséges alapokon felépülő gazdasági politika inaugurálása, de téves lenne azt hinni, hogy a kívánatos javulás egyik napról a másikra lehetséges lesz. Ezért az ország népétől

hitelt kér

jó intenciói számára. A kormány szelvény helyez arra, hogy az ország lakossága tudja azt, hogy a király bizalma adta kezébe a hatalmat és ha ezt a bizalmat az általános választások ratifikálni fogják, mindent el fog követni, hogy munkaerőjét a legcsekélyebb korlátozás nélkül a közérdek

szolgálatába állítsa. A kormányzáshoz szükséges első feltétel az, hogy nyugodt atmoszférában dolgozhassunk. Ezért meleg hangú felhívást intéz az összes polgárokhoz, engedjék meg a kormánynak, hogy megbízatását zavartalanul gyakorolhassa, mert az ország érdekei kívánják ezt. Kijelenti a kormány, hogy a kormányzás megzavarására irányuló kísérleteket, bármilyen uton, bármilyen eszközökkel történnének azok, nemcsak megakadályozza minden energiával, hanem ha szükség lesz reá, kiméretlenül el is fogja fojtani.

A minisztertanács ezután

az új községi tanácsok

ügyével foglalkozott, de a tárgyalás során még nem történt döntés arra vonatkozólag, vajjon a községi tanácsokat meghagyják-e, vagy pedig új választásokat rendelnek el. A kormány végül megbízta Cudalbu igazságügyminisztert és Perlescu államtitkárt, hogy az új parlament összehívásának formáit készítsék elő.

A kormány kebelében jelzett személyi változások már a legközelebbi időre várhatók. Biztosra veszik, hogy Stelian Popescu szintén tagja lesz az új kormánynak.

Lupas János közegészségügyi miniszter, aki jelenleg Kolozsvárott tartózkodik, újlag fogadta a sajtó képviselőit és újabb nagyfontosságú kijelentéseket tett az új kormány programjára vonatkozóan. Nyilatkozatának első részében a csucsai paktum ügyét érintette. Ami Averescu tábornokot illeti, — mondotta Lupas miniszter — ő a maga részéről a csucsai paktumot ma is

teljes egészében állja.

Ismerem ebben a kérdésben a véleményét. Ő első sorban katona, tábornok, aki adott szavát minden körülmények között megtartja és amit egyszer aláírt, az egy olyan egyezmény,

amelyet meg nem szeg soha. Kijelentette ezután Lupas miniszter, hogy az Anghelescu-féle középiskolai törvénytervezet nem válik törvénné, illetve a javaslatból kiküszöbölik a politikai szempontokat. A választási törvény életben marad, de a választásokat tisztán a nép igazi akarata szerint fogják levezetni. Az agrártörvény szintén megmarad, azonban a felebbezésknél méltányosan járnak el.

A diáksztrájkot

a kormány szociális engedmények nyújtásával akarja leszerelni és reméli, hogy ebben a kérdésben is rövidesen rendet és nyugalmat fog teremteni.

A magyar gazdák

a községekben megalakítják a gazdaköröket

Temesvár, április 3.

A bánági magyarság szervezkedése alig néhány hét előtt indult meg és a Magyar Párt programja különösen a gazdaközönség körében talált lelkes fogadtatásra. Az eddig tartott alakuló gyűléseken mindenütt elhatározták, hogy gazdaköröket, magyar dalárdákat és olvasóköroket létesítsenek. Az elhatározást legelőször az óteleki magyarságnál követte a tett, amelynek agilis vezetősége, élén Bóka Jánossal, Szabó Isvánnal és Somoray Jánossal, már elkészítette az alakítandó gazdakör alapszabályait és azokat beterveztette a temesvári elnökséghez a jóváhagyás kieszközölésére. Az alapszabálytervezet Brebera Venecel dr. összhangzásba hozta az általános érdekekkel és azután ezek alapján valamennyi magyar községben megalakulnak és megkezdik működésüket a magyar gazdakörök.

Bogdán An'ál dr. prefektus kinevezése áll ma a közérdeklődés homlokterében. A fővárosban tartózkodó Bogdán Antal dr. a kormány tagjaival tárgyalásokat folytat a temesi prefektusi szék vállalása ügyében és azok eredményes befejezése után Bogdán dr. elfoglalja diszes állását a megyei prefektúrán. Minden tekintetben kiváló képzettségű, koncilians és megértő férfiú kerül az ő személyével a prefektusi székbe.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2.14-5 Párisban —

Temesvári magánforgalom április 3-án reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)
Dollár 242, angol font 1184, francia frank 8-40, sveici frank 47, lira 9-80, szokol 7-19, dínár 4-22, magyar korona 290, osztrák silling 34-15, márka 58.20

Kedvezményes áru hajójegyek az oda-
:: és visszautazásra 146—175 dollárig ::

Cunard Line-nél

Temesvár, III., Bulevard Carol
(Hunyadi-ut) 14. Díjments felvilágosítás

A philadelphiai világkiállítás

1926 június 1-től december 1-ig.

A csikágói katolikus kongresszus

1926 június 20-tól június 24-ig.

Tizennégy pont

tartalmazza a kormány programját és amit a programban ad, az valóban hivatott lesz arra, hogy az ország viszonyait konszolidálja, sok keserűséget megszüntessen és az előző kormányok és végrehajtó közegek által ütött sebeket meggyógyítsa. Általános szempontból örvendetes, hogy nem zárkózik el mereven, mint a liberális kormány tette, a külföldi tőke részvétele elől, hogy a tisztviselőknek rendes megélhetést kíván biztosítani — a fizetéssel és ezzel elejét veszi a korrupciónak, hogy a békét és megértést kívánja szolgálni. Vannak ennek a programnak olyan pontjai is, melyek bennünket kisebbeket különösen keppén érintenek és érdekelnék. Ilyen a földkisajátítások revíziója. Bővebb magyarázat nincs ehhez a ponthoz, de szeretnők hinni, hogy benne foglalatik a telepesek ügye is. A következő pont, hogy a kormány biztosítja az ország lakosságának szabad kulturális fejlődését fajra és felekezetre való tekintet nélkül. Ez kimondottan a kisebbségekre vonatkozik és ha valóban liberálisan és nos a liberális módszer szerint kezelik azt a kérdést, akkor minden okunk meglesz, hogy örüljünk a rendszerváltozásnak.

Az a program, hogy a kisebbségekkel szemben a kormány azt az elvet követi, hogy a kisebbségek helyzete nem gyengíti, hanem ellenkezőleg erősíti az országot, inkább megállapítás, mint program. Elégtétel azonban számunkra az a megállapítás, mert azt szövegi le nyíltan, becsületesen és — hivatalosan, amint mi állandóan hangoztattunk. Amint az új kormány belátja kezdetől fogva ennek igazságát, úgy reményünk lehet, hogy lassan elismerik sok más igazságunkat is. A kormányban helyet foglalnak olyanok is, akik annak idején a gyulafehérvári határozatok hozatalában is résztvettek. Ezt bizonyára nem felejtették el is az uralomrajtás nem változtatta meg mentalitásukat. Az új kormány programja módot ad a bizalomra. Hogy ez a bizalom alapos-e, azt működése fogja eldönteni. A wilsoni pontok óta a tizenhárom szám szerencsétlen jellegét a tizennégyes vette át. Jól esnék, ha az Averescu-kormány rácsafolna erre a babonás hiedelemre.

Fizessen 35 leit

és akkor kaphat fürdőprospektust

Temesvár, április 3.

Egy pozsonyi orvos levelet irt a herkulesfürdői fürdőigazgatóságnak és megkérte német nyelven, küldjenek a címére fürdőprospektust, mert nyárára szeretne Herkulesfürdőre jönni a családjával együtt. A válasz nem késett sokáig. A fürdőigazgatóság román nyelven válaszolt. Ez még nem baj, de válaszában felkérte az orvost, hogy előzetesen küldje be a harmincöt lei díját a prospektusnak és csak annak vétele után küldik el a prospektust címére. Azt nem kell feszegetni, hogy nem illet volna csak románul írni, amikor vannak internacionális nyelvek is a nemzetközi érintkezésben. De ettől eltekintve Csehszlovákia évente átlag négy millió koronát költ az állami fürdők reklámozására, nálunk pedig úgy akarják elősegíteni az idegenforgalmat, ha a prospektus díját is előre kéri. Lupaş dr. közegészségügyi miniszter valószínűleg csodálkozna, ha erről az esetről tudomást szerezne.

Van már Önnek

„Knock-out“ tüzoltókészüléke?

Kapható

Technica Metalurgica

Timisoara, III. Piata Plevnei (Dózsa-tér) 2

Telefon 704.

A temesvári Goldis-csoport ma tartja nagygyűlését a Vigadóban

Temesvár, április 3.

A politikai közvélemény ma a személyi kérdések elintézését figyeli és bizonyos csodálkozással állapítja meg, hogy erdélyi és bánági származású régi averescanus pártívek a pártfegyelmától vezérelve háttérbe lépnek és átengedik helyüket a nemzeti párt embereinek. A prefektusi kinevezések olyan meglepetéseket hoztak, amelyek még a legvérmesebb nemzeti párt rajongó sem merte volna hinni Goldisnak a kabinetbe való lépése alkalmával. Ez a tény, hogy a néppárt annyi előzékenységet tanusít a hozzájuk csatlakozó nemzeti pártiakkal szemben arra ösztökélte a többi még ingadozókat, hogy Goldishoz csatlakozzanak.

Ma délelőtt tartja meg a temesvári

Le akart ugrani a toronyból belevetette magát a kutba és végül elvágta ideálja nyakát

Budapest, április 2.

A mai fegyelméletlen, idegbomlott társadalom szüli azokat a szomorú, sokszor véres életfejezeteket, amelyeket a távoli idők csendes, nyugalmas életü emberei még hírből sem ismertek. Ime két újabb eset, amely az erkölcsi fel fogás, az igazi élettartalom értékelésének mélységes hanyatlását kiáltja felénk.

Debrecenben egy Keresztesy Endre nevű diák beleszeretett a nála tíz évvel idősebb postamesterőbe, Szirtesi Mártába. A fiu toakodó magaviselete annyira vitte a postamesterőt, hogy kiadta Keresztesy útját, sőt arcul is ütötte. Ez annyira elkésesítette a szerelmes diákot, hogy felszaladt a templom tornyába és onnan le akart ugrani. Végzetes tervében a harangozó akadályozta meg, aki kemény dulakodás után lefogta az elkeseredett fiut. Keresztesy erre hazarohant és ott-hon a kutba ugrott, de kimentették. Újból elsieltett a postamesterő laká-

Goldis-csoport nagygyűlését, amelyen azonban eddigi információink szerint az összes temesvári és megyei nemzeti párti vezérek is részt vesznek. A helyzetet a temesvári nemzeti pártiak egyik fiatal harcosa így jellemezte: — Annyit, mint amennyit Goldis a néppárttal való együttműködés fejében elért, még egy tényleges nemzeti párti kormány sem tudott volna adni. Általában az az álláspont alakult ki, hogy ilyenformán kötelességünk belépni a Goldis vezetés alatt álló nemzeti párti frakcióba. A gyakorlati politikát folytató nemzeti párti vezér ma Goldis László. Tehát egyáltalában nem kell inkonzekvenanciának venni részünkről és azt hinni, hogy a zászlót cserbenhagytuk, ha Goldist követjük. Goldis a ma embere és cselekszik! Mi pedig cselekedni és dolgozni akarunk.

sára és nekítámadva a nőnek, borotvával elvágta ideálja nyakát, majd a saját nyakára illesztette az éles szerszámot, de a sok izgalomtól ájultan rogyott össze. A postamesterő hónapokig feküdt élet és halál között, a betegesen szerelmes diák pedig bíróság elé került. A törvényszék öt hónapi fogházra ítélte és ezt a büntetést most a tábla is helybenhagyta.

Jelentéktelenebb a második eset, de azért jellemzője a mai időknek. Balogh Károly budapesti joghallgató Szilveszter-éjjelen odament egy előtte idegen társaság asztalához és szó nélkül megcsókolt egy ott ülő uriaszonyt. A férj arculvágta a vakmerő jogászt, akit a bíróság is felelősségre vont. Balogh teljes ittasságával védekezett, mire a bíróság két napi elzárásra és két millió korona pénzbüntetésre ítélte. A bíró az ítélet indokolásában meglegkéztette a csókra vágyó fiatalembert, aki e szavakkal vette tudomásul az ítéletet:

— Egy csókért sok.

Kellemetlen husvétii meglepetés érte a betegsegélyzőpénztár tisztviselőit

Viszonzásul a vidéki orvosok is szereztek meglepetést a pénztárnak

Temesvár, április 3.

Büzlik valami Dániában. Hamlet jutott eszünkbe, mikor meg akarjuk állapítani, hogy a munkáspénztáraknál nincsen rendben valami. Hogy ott furcsa és különös dolgok történnek, arról már megemlékeztünk.

Most április elsején a temesvári kerületi munkásbetegsegélyző pénztár több tisztviselőjét meglepetés érte. A fizetésükből egyszerűen levontak egyenkint ezerkétszáz leiket. Ez azon a címen történt, hogy a nekik — mint minden közalkalmazottnak is — járó negyven százalékos fizetési pótlék tévedésből kimaradt a pénztár költségvetéséből. Így aztán azt nem is fizették ki. A dolog annál sérelmesebb, mert ezek a tisztviselők ezt a pótlékot a múlt hónapban megkapták.

Még egy másik kellemetlenség is érte a pénztár hivatalnokait. A pénztárnak ugyanis minden évben bizonyos megtakarítással végződik a költségvetése. Ebből a megtakarításból a

tisztviselők minden husvétkor prémiumot kapnak. Ebben az évben erre a prémiumra hiába vártak. Megfeledeztek róluk.

De, hogy a meglepetések sehol se maradjanak el, meglepetés jutott magának a pénztárnak is. Vidéki községekben működő orvosai április elsején már nem vették fel a fizetésüket. Közölték, hogy megszűntek pénztári orvosok lenni. Ugyanis kétezertől-háromezeröttszáz leig terjedő fizetéseik voltak, melyekből lehetetlen megélni. Inkább lemondanak erről a fizetésről és privát gyakorlatot folytatnak. Ez azonban nemcsak a temesvári pénztárnál történt, hanem országwide minden pénztárnál. A nagyobb városokban, így Temesvárott is, ahol a betegpénztári orvosok havi tiszteletdíja nagyobb és ahol ezenkívül magánpraktiszra is nagyobb az alkalom, a pénztár orvosai nem csatlakoztak ehhez a mozgalmhoz, mert rendes fizetésükön kívül keresnek még annyit,

hogy megélhetnek.

Azonban a szegény vidéki lakosságra igen súlyos az a körülmény, hogy most ingyen orvos helyeit a vízitenként fizetendő orvoshoz kell járni. Ez nagy hátránnyal lesz a közegészségügyre. Eppen ezért kötelessége lenne a betegpénztárnak, hogy a községekben működő orvosait úgy fizesse, hogy azok megélni tudjanak.

Diáksapka egy ibolyáért

Amikor a parkör itélkezik

Temesvár, április 3.

A tavaszi napsütésre kikíváncsított két temesvári iskolás fiu a gyárvárosi parkba. Ahogy ott sétálgattak, észrevették, hogy a fü tövében néhány szál ibolya huzódik meg. A gyerekek azért gyerekek, hogy örüljön az életnek, a virágnak és nekiláttak ibolyát szedgetni. Alig téphetek le egy pár virágot, amikor a fűben feljűk kuszott a park őre. A fiukat felelősségre vonta, hogy milyen jogon tépdésik a köztulajdonát képező virágokat. A gyerekek megszeppentek, kimagyarázták magukat, de a park szigorú őre szó nélkül lekapta az egyik fiu fejéről a diáksapkát és kijelentette, hogy azt az okozott kár fejében lefoglalja. Azóta hiába interveniál az apa a sapkáért, nem képes visszakapni. Hiába, furcsa világot élünk, már a parkör is örendelkezik. Figyelmébe ajánljuk annak, akit illet, ennek az éber embernek az eljárását.

Szerényen, csendesen

kopogtatott be a redakció ajtaján. Halk hang, finom szavu ember, mintha most is elmélyedne azokba a versekbe, amelyeket a pódiumon a közönségnek előadni, mintha most is valahol messzi a csodás költői meglátások képzeletvilágában kalandozna. Zala Béla. Ez a név jelenti erdélyi és bánági magyar irodalomban azt az odaadó szeretetet, lelkesedést és örök művészi szivből fakadó pezsdülést, amelyen át interpretálja a magyar nagyságok, a külföldi modernnek és dekadensek mélyszántású verseit. Nagy sikereket kísérték ugy beföldi, mint külföldi utjait. Tiszta, szépen zengő organum, a gesztusok finom alkalmazása, a minden erőltetés nélküli drámai tónus szavaló művészetének főerősségei, amelyekkel lekötö, lebilincseli a hallgatót. Erdélyi körutjában Temesvárott is rendez szavaló estélyt április első felében.

Román leány

tragédiája a prágai gyorsvonaton

Mährisch-Osttrau, április 2.

A sziléziai Istebnik állomás mellett, az egyik vasuti őr egy ájult nőt vett észre néhány lépésnyire a pályatesttől. A közeli községből autót keritettek elő az állomás emberei és az eszméletlen nőt az osztraui kórházba szállították. Közben a főpályaudvaron a beérkező gyorsvonatról leszállt egy jól öltözött fiatal nő. Egyenesen a főnökségre ment és elmondta, hogy Feinsilber Berácha a neve. Utközben megismerkedett Ismailovsky Frida brailai leánnyal, aki egyik állomás közelében kiment a szakaszról és nem tért többé vissza. Feinsilber azonban a kórházba sietett, ahol felismerte utitársnőjét, Ismailovsky Fridát. A leány a súlyos agyrázkodás következtében nem tudott beszélni. A jelekből Feinsilber Berácha megértette, hogy erszényét kéri. Legnagyobb ijedelemre azonban az erszény eltűnt. Az erszényben Feinsilber Berácha szerint a kanadai hajójegyén és utlevelén kívül 500 dollár volt. Azt hiszik, hogy a szerencsétlen leány, aki Kanadába akart kivándorolni, bünténynek esett áldozatul. A nyomozás megindult.

Löwy Sándor

kész férfi- és gyermekruháruházában gummiköpenyek, raglánok felöltők óriási választékban kaphatók. Hozott szövetekből ruhák mérték után legújabb divat szerint készülnek.

Temesvár - Józsefváros, Scudier-tér (Brück mézáros mellett). Telefon 404

Régi emlékek omladozó falánál...

Temesvár minden talpalatnyi helye történelem — Lebontják az utolsó vársáncokat

Temesvár, április 3.

Régi, bus emlékek omladozó falánál, a temesvári sáncoknál, álljon meg egy percre az életcsata és némán öszöntsük a multat. En úgy érzem, amikor hol itt, hol ott emelkednek új églaóriások, valahonnan messziről bus panaszok jajolnak fel és a régi elődök zelleme kísért. Visszakísért és rákényszerít, hogy meggyujtsuk az emlékezés fákláját és csendes magunkbavonulással tiszteljük azt a kort, amelynek utolsó sáncait most bontják csákányok téglákká.

De minden a multban való elandalgás mellett egy erős, hatalmas és a realitásnak megfelelő tény az, hogy Temesvár, a régi emlékek mohájával befödött Temesvár, már lassan a múlté és épül, itt tárul ki a szemünk elé az új Temesvár perspektívája. És ha látunk új utakat építeni, nézünk friss vakolatú házakat az égnek meredni, csendes melankolia fog el, mert minden csákányütés és minden egyes új téglá egy darab régi emléket sodor az örök feledés tengerébe. Erdemes és érdekes elmerengeni a multon, azon a multon, amelyet a késői unoka a szívébe zár, hogy a dedunoka frissen és hamvasan őrizze meg. Mert a vakolat hull, a téglák elporladnak és csak az emlék marad meg.

Nem kutatom órák hosszat a megyeháza levéltárában a fakó és sárgult írásokat. Minék az? Temesvárnak minden talpalatnyi helye történelem. Temesvárnak minden röge emlék. Temesvárnak minden téglája hatványozottan hirdeti, hogy ennek a városnak joga van nagynak, szépnek, virágzóknak és hatalmasnak lenni. Mert ezt a szerepet osztotta ki rá a történelem.

Temesvár új nagysága a mult nagyságán, sokszor a mult romjain épül fel. És fájó érzés fogja el az embert, amikor látja, hogy egy-egy vársánc végleg az enyészet martlékává lesz és eltűnik régi ágyából, amelyben évszázadok óta aludta álmát.

A Lloyd-sori büszke paloták kacéran mérik végig az ósdi Hunyadi-kastélyt. Egykori lakói, a délceg leventék és daliák nem akarnak hinni a szemüknek, ha éjfél tájt, szellemlátogatás idején, utjuk a régi város új köntösbe burkolt falai közé viszi. Az enyészet és az építés egy uton haladnak. És ahol a nagymamáink valamikor ártatlan kis randevukra jártak, ma hangos, jókedvű sportkiállítás veri fel a csendet, munkások vig danája hangzik és felröppen a tavasz első galyja a ház gerendázatára, hirdetni, hogy az emberi kéz ismét alkotott. Új utak, új házak, új emberek sűrűsítik ma már boldogult nagyanyáink randevuzó helyét. Az élet nem áll meg, hanem a maga szabta útján halad a térbeli és az időbeli végtelenség felé.

Igy elmerengve megkerültem a régi várat és az aradi uton át elértem az egyetlen még meglévő sáncot, melyet most vetnek ki régi lakásából a serény munkások, mert a földre szükség van, az emberek építenek és Temesvár, ez a mozdulatlan látzó városóriás, nagyot lélekszik és törtét előre. A meghosszabbított Magyar utcának a kiépítése még csak remény és álom, de olyan perspektíva bontakozik itt ki, amely térkép és tervrajz nélkül is könnyen elképzelhetővé teszi azt a hatalmas és gyönyörű utat, mely a Gyapjuipar telepítől indul ki és a Belvároson végighúzódva a Mehalába visz. És már látom lelki szememmel jobbról és balról a hatalmas utcasoro-

kat, az új házakat és a pezsdülő drága életet.

És hiszem, hogy ezek az álmok már nem álmok és talán az a kis gimnazista, aki még ma nem tud s emmit sem az életről és játszi kedéllyel vigan és gondtalanul játsza a futball társai-val, egy-két évtized multán már szintén a drága és régi emlékekről számolhat be, amelyek a mi jelenünket teszik. És ha az utja a régi mezőkre, a régi játszótérre viszi és ott házak állják már el a magasra szökkenő labdát, lelke visszaszáguld a multba. És látja a régi bohó kis gimnazistát, aki még itt hancurozott és ma az élet fájdalma és megannyi gondja nőtt a fejére és keseríti el a szívét. Akkor majd jól esik elmerengni:

Kelemen telepes gazda

meginvítalta a földmivelségi minisztert

Temesvár, április 3.

Ha Mosnicán a mult hétén nem történt volna vakmerő rablás, úgy sohasem tudtam volna meg, hogy s mint járt Kelemen János telepesgazda Constantinescu Alexandru földmivelségi miniszterrel.

Gutu Atanász detektivfőnökkel és Plank Frigyes komiszárussal autón kirobogtuk Mosnicára. Megnőztük a házat, melybe az ismeretlen tettesek merészen behatoltak, a lendőrtisztek egy csomó embert kihallgattak, aztán — mielőtt visszafordultunk volna — betértünk uzsonnára a Kalmár-féle kocsnába.

A szomszédos asztalnál földmivészek iddoggáltak. Magyarok. Egyszerre csak föláll az egyik, odajön asztalunkhoz, kivesszi csorba fogai közül makrapipáját, sereint egyet és bemutatkozik:

— Kelemen János telépös gazda vagyok, instálalom.

Ezzel leül és mielőtt szóhoz jutnánk, beszélni kezd politikáról és meggyásról. Aztán megint föláll, sereint és emelt hangon mondja:

— Megmondtam az uraknak, hogy Kelemen János telépös gazda vagyok, de még mindig nem tudom, hogy kiket tiszteljek az urakban? Méltóságos, nagyságos, vagy tekintetes urak az urak? Merhogy látom, hogy városi embörök.

Mikor megmondtuk a neveinket, sokat és sokfélét beszélt megint.

— Milyen más volt husz évvel ezelőtt, amikor itt még álltak a sáncok, amikor itt szabad mező biztatott a játékra... régen volt... amikor itt még a vagonokban is laktak emberek és amott, ni, a barakkok huzódtak meg...

Itt vagyunk mi is az emlékekkel. Szeressük őket, mert az emlékeink egy darab történelem. Adadjuk őket a multnak, de sohasem a feledésnek. A sáncokat lerombolhatjuk, helyükön új házak épülhetnek, új emberek születnek, de az emlék megmarad.

A tavasz végigesókolta a temesvári utcákat, az esti szürkület lassan beborította a nagy várost és a bolyongó riporter úgy érezte, hogy nem volt egyedül, mert vele voltak a hatalmas nagy emlékek.

Verissime.

Legérdekesebb azonban találkozás a volt földmivelségi miniszterrel. Beszédje közben oda-odanyújtja pipáját Plank felé és biztatja:

— Szijja tovább, ösémuram!

A földmivelségi miniszterrel való találkozását sajátos magyaros akcentusával így beszéli el:

— Mikor münk mosnicai telépösök megtudtuk, hogy Konsztántineszku Alekszándru földmivelségi miniszter ur ökegyelmessége Törökszákoson jár földet osztani, münk is fölkerestük. Előadtuk neki a panaszainkat. Mágori Lajos volt a szónok, aki jól kieirkalmazta a bajainkat. De Konsztántineszku Alekszándru földmivelségi miniszter ur ökegyelmessége csak eny nyit mondott: Legya jeszte legya, legya nu jo ám fákut, szenatátye buna! Ezzel megfordult, oszt ott hagyott minket. Hát aztán mikor hazamentem, leültem és irtam Konsztántineszku Alekszándru földmivelségi miniszter ur ökegyelmességének levelet. Tudattam vele, hogy szívesen látom, ha eljön és megtekinti mintagazdaságomat és belássa, hogy kár a fölepesektől a földet elvenni. De Konsztántineszku Alekszándru földmivelségi miniszter ur ökegyelmessége csak nem gyütt.

Kelemen János telepes gazdát nagyon elkésérithette annak idején, hogy hiába invitálta meg a minisz-

tert, mert még most is neheztelően beszél róla.

Próbálunk áttérni más témára, de Kelemen János csak visszavisszatér Constantinescu Alexandruval való találkozására.

Hányat ütött az óra

A temesvári nyilvános órák mestere

Temesvár, április 3.

Sok volt a panasz Temesvárott, hogy: nem tudjuk, hányat ütött az óra? A temesvári nyilvános órákat jelenleg a város megbízásából Földesy Kálmán, ez a szakkörökben tekintélyes órásmester kezeli. Az ő kauluzolása mellett keressük fel a különböző templomok toronyait, amelyekben az egyes nyilvános órák el vannak helyezve. Szeretettel, világosan magyarázza meg a szerkezeteket.

Jelenleg Temesvárott tizenegy nyilvános óra van működésben. A tizenkettedik, az erzsébetvárosi görög keleti templom órája, már felmondta a szolgálatot. Viszont a legmodernebb óra Temesvárott az erzsébetvárosi templom villamos órája. Ennek csak egy szépséghibája van. Egy alkalommal a szélvihar kiszakította a jobb oldali torony egyik mutatólápját és levágta a kövezetre, ahol darabokra tört. Akkor azt a mutatólápot deszkadarabbal pótolták, ahol az ma is szégyenkezik. Egyik legpontosabb órája a városnak a piaristáké, amely 1902 óta van üzemben. Csak éppen a számlapját kellene újra festeni. A katolikus püspöki székesegyház órája körülbelül harminc esztendő. Ritkán szorul lényegtelen javításra. Elsőrendű óra a szerb püspöki templomé, melyet egy zágrábi cég szállított. Majdnem ötven éves a gyárvárosi görög keleti román székesegyház órája, amely immár a második templomban teljesít szolgálatot. A gyárvárosi szerb templom órája és a többi nyilvános óra is most kifogástalan. Földesy a nyilvános órák kezelését január elsején vette át és azokat alaposan helyrehozta. Erről különben a városi tanácstól külön elismerő iratot kapott.

— Az órásság nem mesterség, — mondja, — hanem inkább művészet. Csak az a baj, hogy a mai fiúk, akik az iskolából kikerülnek, inkább más pályákra mennek. Temesvárott vagy negyven olyan cég van, amely órákat árusít, de órásmester, akinek műhelye van, csak három. Ez a három órásmester sem tud tanoncokat kapni. Szeretném, ha a hadiárvagondozó intézetet meg tudnám nyerni annak, hogy több fiut órásmesterségre adjon.

Földesy Kálmán előszed régi, fakult írásokat, melyek hatósági elismerések és arról szólnak, hogy az általa képzett inasok mennyi szakértelemmel rendelkeznek. Mert Földesy a háború előtt valóságos órásiskolát tartott. Romániában sehol nem képeznek ma órásinasokat. Nem tennének rossz szolgálatot a hatóságok az ország órásiparának, hogy Földesyt támogassák abban, hogy régi órás inasiskoláját föltámassza.

Utlevélvizumokat

és egyéb kolozsvári és bukaresti komisz-szókat 12 óra alatt elintéz Herzi, Str. I. Vacarescu (Bem-utca) 28. sz. Telefon 1604, vagy szíveségből Fenyő könyvkereskedés, Belváros. Telefon 1951.

Több évi gyakorlattal bíró gépirásban jártas

hivatalnoknő

állást keres. Cím a kiadóban.

INDUSTRIA

Kereskedelmi és Ipari R.-T.

TIMIȘOARA

Strada I. C. Bratianu (Uri-utca) 3

Sürgöncim: „INDUSTRIA“

Telefon: 914

Ajánl azonnali szállításra raktárról: motorkéket, cséplőkészleteket, malomberendezéseket, technikai és mindenféle nemü gazdasági cikkeket

Kedvező fizetési feltételek!

Ajánlatok ingyen!

Sok pénzt takarít meg, ha sürgőségletét

Klein Dávid áruházában

Timisoara-Józsefváros, Bonnáz-utca 14 szerzi be,

hol a leabb férfi- és nőszüövetek, selyem-, bársony-, puplin-, seidin-, grenadin-, len-vásznak, asztalneműek, szőnyegek, függönyök, törülközők, batist-siffon, legjobb vásznak, zefir, delain, creton, paplanclott és selyem, kész paplanok, szövetnadrág, munkásnadrág, öltönyök, köpenyek, uri ingek, munkásingek és lábravalók, női ingek, nadrágok és kombinék, sportsapkák, borkamáslók, harisnyák, keztük, nyakkendők, esőernyők, összes ázabókellékek stb. dus választékban, mélyen leszállított áron. Nagyban, kicsinyben. Tel. 12-92.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52.

Kiadóhivatal: 2-52.

Nyomda: 10.

Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az ókirályságban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Boldog diákkor.

Édes, régi, kedves emléke: bélyegtelen levél, neked a posta most alaposan megadta a magadét! Egyszerűen lehetetlené tett. Kívégzett. Kiirtott. A jövő generációk már csak hírből fogják ismerni.

Milyen jó intézmény volt pedig ez a bélyegtelen levél. Ha diákkorunkban jó szülőinknek levelet írtunk, amelyben pénzt kértünk és ennek szükségességét azzal okoltuk meg, hogy eltörjük a logaritmust vagy hogy áperbészeredpluszenet kell vennünk, vagy hogy a könyvfödélbe kell köttetni a horizontot, akkor minden argumentumnál legbeszédesebb érv volt pénztelenségünk mellett az, hogy nem telt már levélbélyegre sem.

Ha azonban szemérmességből szépitni akartuk nincsetlenségünket, akkor azzal indokoltuk meg bélyegtelen leveleinket, hogy így biztosabban érkezik levélünk rendeltetési helyére, mert hiszen a postának anyagi érdeke, hogy a levelet kézbesítse.

Ennek a bélyegtelen regényességnek most vége szakadt.

Szegény kisdíjak, ti drágák, kedvesek, akik között az én fiam is kéksapkáskodik, tudjátok meg, hogy nem küldhettek ezentúl pénzkérő levelet bélyegtelenül a szülőknél. A posta vezérigazgatója, amely olyan távol áll az idealizmustól, mint Makó Jeruzsálemtől, kimondta, hogy a bélyegtelenül feladott leveleket megsemmisíti. Szegény kisdíjak, akiknek nem szabad főbő bélyegtelenül leveleznetek, sajnállok benneket. Nektek már zsenge korotokban példásaknak, pontosaknak kell lennetek. Nektek már gyerekkorotokban kell megtanulnotok, hogy az életben mindenre-mindenre bélyeg kell, még a levélre is.

BOLDOG HUSVÉTI ÜNNEPEKET kíván minden előfizetőjének. olvasójának és hirdetőjének a Déli Hírlap szerkesztősége és kiadóhivatala.

— Faur Liviusz kitüntetése. Faur Liviusz miniszteriumi igazgatói ranggal bíró főparfelügyelő, akinek a Bánság és különösen Temesvár iparának emelése körül kiváló érdemei vannak, a király a román koronarend tiszti keresztyével tüntette ki.

— Egyházi zene. A belvárosi katolikus plébániatemplomban husvétvasárnapján a délelőtti 10 órakor kezdődő ünnepi nagymisén a templom kórusa Mitterer C. dur miséjét adja elő fuvós és orgonakisérettel. Husvét-hétfőjén Weirich Es-dur miséje kerül előadásra, mindkét napon Filke, Griesbacher és Gruber kompozíciók különböző részleteivel. A kórust Braun Dezső másodkarnagy dirigálja.

Huszonhat órás ülésben tárgyalták a leszerelés kérdését Angliában

London, április 2.

Az angol alsóház a pénzügyi javaslatok tárgyalása során elérte a leghosszabb ülések egyikét. Szerda délután három órától csütörtök délután öt óráig egyfolytában tartott az alsóház ülése és mindössze másfél óras szünetben volt részük pihenés címén a parlament tagjainak. Az angol alsóház történetében egy esettől eltekintve ez volt

a leghosszabb ülés.

A csütörtöki ülés végén Ponsoby, a Macdonald-kormány volt külügyminisztere nyilatkozattételre szólította fel a kormányt a leszerelés mai állására vonatkozólag.

Chamberlain külügyminiszter hosszasan válaszolt erről a nagylehetőségű kérdésről. Angliának, de az egész világnak — mondotta Chamberlain — elsőrendű érdeke, hogy a leszerelést ténylegesen végre is hajtsák. Ha már a humanizmus és a civilizáció hatása alatt diktált indokokat nem is vesszük tekintetbe, még akkor is rendkívül hathatós ok támogatja a leszerelést mielőbbi végrehajtását. Ha ugyanis a világ nemzetei meg tudnának egyezni az általános és teljes leszerelésben, úgy óriási összegeket takarítanának meg egyes államok. Ez

azonban csak akkor fog sikerülni, ha a nemzetek között a ma még mindig uralkodó

gyűlölet megszűnik.

Egyszersmindenkorra kell ennek a gyűlöletnek megszűnni és a világ valamennyi népének bizonyosságot kell adni, arról, hogy hajlandó elsőnek megkezdeni a teljes leszerelést. Az angol kormányt ebben a kérdésben a legtisztább szándék vezeti és mélyen sajnálja, hogy Oroszország nem akar résztvenni a küszöbön levő leszerelési konferencián. Az angol kormány lord Cecil azzal a megbízatással küldi Genf-be, hogy a leszerelést előkészítő konferencián az általános leszerelés végrehajtásának szabatosan meghatározott tervezetét sürgesse meg. A leghelyesebb volna, ha valamelyik

katonai nagyhatalom

tenné meg az első lépést a leszerelés végrehajtása érdekében Anglia minden esetre a leghathatósabban támogatja mindazokat a nemzetközi törekvéseket, amelyek a leszerelést meg akarják valósítani. Chamberlain végül reméli, hogy a genfi előkészítő konferencián sikerül majd egy lépéssel előbbre jutni azon a hosszú és nehéz úton, amely a világ békéjének megvalósításához vezet.

— Márta Sándor igazságügyi államtitkár. Bukarestből jelentik: Az új államtitkárságok szervezésével kapcsolatban az igazságügyminiszteriumban is kreálnak egy államtitkári állást, amelyre megbízható helyről nyert értesüléseink szerint Márta Sándor dr-t, a temesvári tábla főelnökét nevezik ki. Márta egyike a legképzettebb jogászaiknak és a legfelsőbb kodifikáló-bizottság tagja.

— Gropsian Mihály bécsi követ? Bukarestből jelentik: Itteni politikai körökben az a hír terjedt el, hogy Gropsian Mihály dr. volt oravicai szenátort bécsi követé nevezik ki.

— Felhívás a nyugdíjasokhoz! A Temesvári Állami Nyugdíjasok Szövetsége ismételtlen kéreimezni akarja a városi tanácstól, hogy az arra szoruló tagjainak a vízdíjat, légszuszdíjat és villanyáramot mérsékelje. Ezen célból szükségünk van, hogy minden egyes érdekelt tagról tudjuk, hogy mennyi nyugdíjat élvez és mily lakásban lakik és mily kedvezményre tart igényt. Felhívjuk tehát érdekelt tagjainkat, hogy az erre vonatkozó adatokat 14 napon belül, köznapon Alexi Lajos pénztárnokkal Timisoara, IV., Boulevard Berthelot 3. sz. alatt, vasárnap pedig d. u. 3-4 óra között a Str. Jancu Vacarescu elemi iskolában közölni sziveskedjenek. Elnökség.

JONAPOT KIVANOK, kedves olvasó, aki husvét reggelén a kávézárkor kezdedbe veszed a szép hímes tojást, feltöröd, lehéjazod és jó étvágyal gyomrodba rakározod. A festett husvét tojás divatja ma is megvan ugyan, de — ismeri tudja, miért — nagyon megfoghatkozott ez a divat. Gyerekkorunkban husvétkor talán több volt a festett tojás, mint a tyuktojts fehér. Ha elmentünk egy-egy lány meglocsolni, öt-hat tojást is kaptunk egyszerre s mikor dél felé hazaballagtunk, minden zsebünk tel volt piros, sárga, zöld, kék, barna, tarka tojással, sőt zsebkendőbe kötve is cipeltünk harminc-negyvenet. Ma a locsolkodó fiúknak a lányok sütemény, likőr adnak s legfeljebb virágszállat tűznek a gomblyukba. Tojást csak ritkán adnak. Hja, változnak az idők. A tojás darabja egy lei és ötven bani, sőt két lei. Ki győz a sok pénz kiadni a tojásra? Nyulapó mestersége, ha a drágaság nem szűnik meg, teljesen veszendőbe megy. Lehet, hogy unokáink már csak hírből fogják ismerni a husvét festett tojást. Azért hát, ne törjük fel valamennyit, hanem hagyjunk egyet-egyet emlékebe a késői kornak közbámulatra

— A borbélyok hétfőn nyitva tarthatnak. A belügyminiszterium a borbélyokra vonatkozólag husvét hétfőjére a munkaszüneti törvény rendelkezéseit felfüggesztette és megengedte, hogy üzleteiket délelőtt nyitva tartassák.

— Esküvője előtt felakasztotta magát. Bakováról jelentik: Tragikus öngyilkosság tartja izgalomban a falu lakosságát. Dassinger Katalin tizennyolc éves lány, jómodu szülők gyermeke tegnap felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. A fiatal gyönyörű leánynak husvét vasárnapján lett volna az esküvője és így nozzátartozói nem tudják maguknak megmagyarázni az öngyilkosság okát.

* Lloyd Taverna az elite-közönség találkozóhelye.

— Villamos és parasztszekér karambolja. A gyárvárosi Szénatérén a 41. számú villamosnak neki mentek egy parasztkocsi megvadult lovai. A kocsi felfordult és a kocsi-ban ülő Both Jánosné temesgyarmatai asszony, valamint János és Jakab nevű fiai kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek. Sérüléseiket a mentők köztették be.

* Nem bővítik ki a városi vízvezetékét. A városi tanács lemondott arról a tervéről, hogy a vízvezetékét kibővít, mert azt tapasztalta, hogy Temesvárott már sokkal kevesebb ember iszik vizet, amióta rájöttek, hogy Horga Pál gyárvárosi Potyka utca 1 szám alatti vendéglőjében 16-tól 20 leig a legtisztább fajborokat lehet kapni.

— Védellezzük az állatokat. Az Állatvédő Egyesület április 18-án délelőtti tíz órakor a belvárosi tüzőoltótoronyban redkinvüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozatán az új elnök és egy másodtitkár megválasztása szerepel. Esetleges indítványok a közgyűlés előtt nyolc nappal nyújtandók be Saguna Konstantin titkárnál.

* A Lloyd-Tavernában Husvét vasárnap teljesen új műsor új tagokkal. Asztalok rezerválhatók.

A sokféle kitűnő boraimon kívül ajánlom a még eddig ismeretlen

ménesi Siller

boromat per 1 liter á 18 lei. Telefon 189. Tóth Sándor

Torinó
FIAT automobílok és alkatrészek képviselete

Tichy-testvérek
autogarage

Temesvár Belváros Zápolya-utca 6

Pirelli pneu stock

Megbízható berautók

Telefon 11-26 és 7-84

Kerékpárok

Puch
Goricke
Viktoria
Opel

KATZKY

Timisoara, Str. Mercy 10. Legolcsóbb gyári árak. Kedvező fizetési feltételek.

Motorkerékpárok

Puch
Clivland
Stock

Ezer munkanélküli tisztviselő nem tud Temesvárott álláshoz jutni a sok idegen állampolgár miatt

Temesvár, április 3.

Mindegy, hogy az amugy is nagyon sokszor hangoztatott gazdasági és pénzügyi válság az oka a tisztviselők elbocsátásának, annyi tény, hogy Temesvárott közel ezer állásnélküli tisztviselő van. Ilyen nagymérvű munkahiányra a magántisztviselői kar 1914 óta nem tud visszaemlékezni. Természetes következménye ez a rossz gazdasági viszonyoknak is, de Temesvárott ennek más rugói is vannak. Temesvárott az idegen állampolgárok száza állanak különböző vállalatoknál alkalmazásban és

elvonják a kenyeret

az ugyanolyan képességű temesvári tisztviselőktől, akik ma kenyér- és állás nélkül állanak. Felkerestük a temesvári munkaügyi felügyelőseget, ahol Mudura János munkaügyi felügyelőhelyettes a következő érdekes dolgokat mondotta el az idegen tisztviselőkről és a temesvári tisztviselői munkanélküliséggel kapcsolatban:

A törvényelőirta rendszerint a munkaügyi felügyelősegek kellene jelenjenek az összes alkalmazásban álló tisztviselőket és a mi hivatalunkon keresztül kellene az idegen tisztviselőnek a tartózkodási engedélyt megszerezni. Sajnos a helyzet ma az, hogy a legtöbben nem a mi hivatalunkon keresztül szerzik meg a tartózkodási engedélyeket, hanem rendszerint közvetlenül Bukarestben, ahol bizony nem tudják, hogy sok száz román állampolgártól vonják el a kenyeret. Tudjuk, hogy Temesvárott a mostani nagy léleptés következtében nagy a munkanélküliség, de amikor igyekeztünk is valakit elhelyezni, akkor mindig azt az egyöntetű választ kaptuk az iparvállalatoktól és részvénytársaságoktól, hogy

nincsen üresedés

A nagyváradi munkásműkedvelő gárda vendégjátékai husvétkor a Munkásotthonban. A „Métely“-ben, Brioux világhírű 3 felvonásos erkölcsdrámájában és „Garami Ernő „A megváltás felé“ című 3 felvonásos hatalmas munkásdramájában vendégszerepel husvétvasárnapján és hétfőjén a kiváló nagyváradi munkás műkedvelő gárda Kovács Imre volt színigazgató vezetésével. E rendkívül érdekes és a proletárkultúra szempontjából is értékes vendégszereplés két élvezetes színházi estét is nyújt, amit a két kiváló három felvonásos szindarab és a kitűnő nagyváradi műkedvelőgárda előadása, valamint Kovács Imre volt színigazgató rendezése is biztosít. Jegyek mindkét előadásra a Munkásotthonban előre válthatók. Az előadások este nyolc órakor kezdődnek.

* „Lángbetűkkel vagy az égre felírva, hogy a FARMODONT fogkrémmel nem volt még jobb soha!“

És bizony szomorúan kellett meggyőződünk, hogy ezekben az állásokban, ahova idevaló embereket helyezhetünk volna el, idegen állampolgárok ülnek. Miért? Könnyű erre választ adni. Szociális okai vannak, mert az idegen állampolgárt sokkal jobban tudja sakkban tartani a munkaadó, mint az idevalót. Ismételt ki kell jelentenem nincsen tiszta képünk a temesvári tisztviselő viszonyokról, mert a munkaadók nem alkalmazkodnak a törvényhez és nem jelentik be a tisztviselőiket. Temesvárott tudtommal a vasipari szakmunkások százain kívül legalább nyolcszáz a munkanélküli tisztviselők száma.

Hatalmas nagy szám

ez egy olyan fejlett ipari, kereskedelmi és gazdasági étellel bíró metropolisban, mint Temesvár. Mi a magunk részéről a juniusi revízió alkalmával a legszigorúbban fel fogjuk szólítani az összes vállalatokat, hogy alkalmazottaik pontos névsorát terjesszék fel hozzánk és azon leszünk, hogy amíg Temesvárott is csak egy munkanélküli tisztviselő lesz a tartózkodási engedélyek kiadását megrostáljuk. A munkahiány részletkérdésekbe menő probléma, amelynek megoldásához támogatni kell bennünket az érdekelt tisztviselőknél is.

Tarthatatlan állapot az, hogy idegen állampolgárok néha

kiseb kvalifikációval

és képesítéssel teremtenek maguknak Temesvárott egzisztenciát, amikor a tisztviselők száza vannak állásnélküli. Dicsérendő lesz a temesvári munkaügyi felügyelőseget eljárása, ha tényleg rigorozusan kezeli ezt a kérdést és addig nem javasolja egy idegen állampolgárnak sem a további ittmaradhatását, amíg Temesvárott csak egy munkanélküli tisztviselő is lesz.

Országos Almanach 1926 évre. Közérdekű és kulturális mű kerül ki a közeli hetekben a kolozsvári sajtó alól, melynek célja, hogy gyors kapcsolatot teremtsen nemcsak Erdély-Bánát, hanem az utódállamok kereskedelmi és ipari életében is. Az Almanach két részből áll. Az első részben Erdély-Bánát iparvállalatainak, kereskedelmi társaságainak, bankok, gyárak bejűrendes. helységenként különválasztott, telefonszámmal ellátott román-magyar névsora van. Több mint 300 helység 60.000 címmel szerepel, román, magyar, német, francia tartalomjegyzékkel. A ketős értékkel bíró könyv, mely bank, kereskedelmi és ipari ügyek lebonyolításánál nélkülözhetetlen segédeszköz, előfizetési ára 500 lei. A rendelések az alanti címre március 15-ig lesznek elfogadva. A „Országos Almanach“ szerkesztőség Cluj, Str. Reg. 83. inf. No. 2.

— A Lloyd-Taverna műsora világszlager.

Művészet

Orosz festő

kiállítása Temesvárott

Temesvár, április 3.

Nálunk még ismeretlen festőművész mutatkozik be vasárnap Temesvárott. A festő az orosz Schakirov, ki számban is jelentékeny anyaggal vonul fel a temesvári bemutatóra. Schakirov Kazánban kezdte művészi pályafutását, majd a moszkvai akadémián folytatta tanulmányait, de a háboru utáni viszontagságok Romániába sodorták. Aradon és Kolozsváron már volt kiállítása, hol elismeréssel méltányolták nagyon finom és őszinte művészetét. Művészi póz és minden kiélezett törekvés távol áll tőle, egyszerűen de nagy belső gyönyörűséggel festi képeit, melyeken harmatosan csillog a szláv lélek poézise. Ez a gyengéd ecset néha fragonardi finomságokat ér el, a lila, a rózsaszín és az ibolya legpuhább színeivel ölelve körül a kompozíció alakjainak bájos nyugalmát. A Maros vize az alkonyatban egy rózsaszínű álom, a szőlőhegy a kis elhagyott házikóval s a tar szőlőtőkékkel az ősz evokációja, a csákyakó a képválasztás szempontjából elragadó ötlet, a nagybányai cigányfalu részlet mély és hangulattal teli kompozíció, a felsőbányai Szakadék-utca szeszélyes és romantikus. Nehány igen karakteres tanulmányfej, aktok és rajzok egészítik ki a kiállítást, mely husvét vasárnapján nyílik meg az Atheneumban.

Sport

A Kinizsi elutazott Palesztinába.

A találgatásoknak és a cáfolgatásoknak vége vége. A Kinizsi, Románia többszörös bajnokcsapata tényleg abszolválja régóta beharangozott turáját és ellátogat Kairóba és Palesztinába. A Kinizsi csapata ma reggel a józsefvárosi pályaudvarról Lázár Kornél dr. elnök vezetése mellett a bukaresti gyorsvonattal elutazott és így megdőlnek azok a kombinációk, amelyek arról tudtak, hogy a tura elmarad. A csapat Konstancán keresztül hajóval éri el Kisázsia. A turát körülbelül hat hétre tervezik. A csapat játszani fog Kairóban, Alexandriában, Tel-Avivban, Haifában, Jeruzsálemben.

Feltétlenül olvassa el a Déli Hírlap holnap reggel megjelenő számát, mely részletesen közli a temesvári sportprogramot.

Vas- és rézbutorgyár

III., Piata Bisericei (Templom-tér) 2. sz.

Központi iroda: Hermes Bank

Löffler-palota

A gyár modernül berendezett és külföldi szakmunkások által gyártott vas- és rézbutor, ugyszintén kórházberendezések készítésével foglalkozik. Központi iroda telefonja: 316 és 528

Sváb Központi Bank R.-T.

Táviratcím: Schwabenbank Timișoara :- Alapítattott 1895-ben.

TELEFON:

Bankosztály 4, 9-72 Devizaosztály 11-16, 11-17, 18-94, 18-95

Alaptőke 16.000.000 lei Tartaléktőke 13.485.489 lei Betétállomány 300.000.000 lei

Központ: Temesvár-Belváros, Dom-tér 9 sz.

Vállóüzlet: Temesvár-Belváros Lonovics u. 1.

Fiókpénztár: Temesvár-Józsefváros Kossuth u. 9.

Fiókok: Sándorháza, Eiléd, Buziás, Nagykároly, Nagyszentmiklós, Zombolya, Csátád,

Liebling, Lugos, Ujpecs, Ujszentpéter, Perjámos, Szemlak, Csanád, Csene, Varjas,

Kirendeltségek: Kisteremia, Óbesenyő, Gyertyámos, Nagyjécsa, Jánosföld, Keglevicháza,

Knéz, Ujhely, Kiskomlós.

Képviselő: Nagyszám.

Betétek kedvező kamatoztatása, az összes bankügyletek kuláns keresztül-vitele, valuták és devizák adása és vétele.

Vámcskek kiállítása.

Mezőgazdasági szaktanfolyam. A kolozsvári gazdasági akadémia, a mezőgazdasági szakismeretek fejlesztése és népszerűsítése céljából, két nyári gyakorlati tanfolyamot rendez, melyek tartama 30-30 nap, és pedig az első július 1-30, a második augusztus 1-30. Az egyes tanfolyamok költsége beleértve a teljes ellátást az akadémia otthonában és a laboratórium használatát, — 3000 lei. Minthogy a mezőgazdasági Kamara a fenti költségekhez bizonyos mértékben hozzájárulni óhajt, felhívjuk az érdekelteket, sősorban tanítókat, lelkészeket és más szakférfiakat, hogy jelentkezési irványeiket a temesvári mezőgazdasági kamarához május hó 1-ig küldjék be, megjelölve azt, hogy a kettő közül mely tanfolyamon óhajtanak résztvenni és hogy a kamara részéről feleltálnak-e valamilyen pénzsegélyre. R. Ciobanu, elnök.

Jugoszláv bírák nem ihatnak többé a hivatalukban feketekávé. Belgrádból jelentik: A jugoszláv legfelsőbb bíróság rendeletet bocsátott az összes boszniai bíróságokhoz, melyben megtiltja a hivatalos órákban a feketekávé fogyasztását és a dohányzást. A rendelet megállapítja, hogy a bírósági gépirőkösisasszonyok cigarettát is elszívhat a hivatalos órák alatt, azonkívül 15 csésze feketekávé is megittak. A hivatalnokok ezt még tulszárnyalták. A tilalom most egy konsternációt keltett Szerajevóban, sőt tüntetésekre is került a sor. A legfelsőbb bíróság elnöke kijelentette, hogy a tilalom érvényben maradt.

A Pátia Kávéházban április 4. és 5-én husvét vasárnap és étfőn este 9 órai kezdettel nagy incesztély confetti és szerpentin csatával. Tólli Józsi szalon zenekara özműködésével. A közönség szívesen fogja felkeresni ezt a kedvelt helyiséget.

Tibetben nincsenek vén asszonyok, de nincs rizsor és piroító sem. Londonból írják: Rin-Chen ha-Mo Louis Margoth King volt tibeti rit konzul felesége, aki jelenleg Londonban él, „Mi tibetiek“ címen érdekes könyvet írt szülőföldjéről. Tibetben — írja többek közt — nincsenek vén asszonyok. Eltekintve az „A nik“-tól, az apácáktól, Tibetben egy leány sem marad pártában. A tibeti nő — írja tovább — nem dohányzik s nem asznál sem rizsort, sem piroítót. Bizonyos vidékeken a nők bekenik magy az arcukat valami szerrel, de ennek csak az a célja, hogy megvédje az arcbőrt a szél és a nap ellen. Tibeti fogalmak szerint az európai nők nem szépek. Tulságosan nagy az orruk, nagy a fülkük, szemgödruk mély s a szemöldökük kidomborodó majomszerű.

A román ekszportfa magyarországi fuvardíja. Budapestről jelentik: A Fatermelők Egyesülete azt javasolta a magyar államvasutaknak, hogy addig, amíg a román fuvardíjat effektív valutával számolják el, a vasut a címzett részéről nyújtandó készpénz biztosíték ellenében adja ki a küldeményeket és a leit utólag fogadja el.

A legjobb, a legszebb és a legolcsóbb husvét ajándékot vásárolhatja, ha az „Atheneum“ (Józsefváros Whitehouse palota) eredeti olajfestményeiből vagy kvalitásos porcelánjaiból választ.

Jugoszlávia retorzióval él. Belgrádból jelentik: A földművelésügyi miniszter felhatalmazást nyert, hogy a román államopglároknak Jugoszlávia területén levő javait elkobozhassa. Ez a rendelkezés megtorlás akar lenni azért, mert a román kormány idáig azt a gyakorlatot követte, hogy viszont jugoszláv állampolgároknak Románia területén levő birtokait kisajátította.

Friss dunai és

eleven halak

mindig kaphatók saját halászatból. Rendeléseket elfogad

Czárán János

halászmester, Preyer-utca 11.

Budapesti Nemzetközi Vásár

1926 április 17-26.

Legjobb bevásárlási alkalom. Vámszabadraktár. Szállítási-, utazási- és vízumkedvezmények. Képviselőtek a bel- és külföld nagyobb városaiban. Egyidejűleg nemzetközi bőripari kongresszus. Szállás és teljes ellátást biztosító „3 nap Budapest“ c. jegyfüzetek 1 millió magy. korona. Központi iroda: Budapest, V., Szemere-u. 6. Telefon L 961-22.

A régi rómaiak bányászati fegyvergyára

— Bem is resicai ágyúkkal harcolt negyvennyolcban — A kereszthegyi csata —
Resicai mérnökből szabadsághős —

— Resica multja és jelene —

Resica, április 3.

Resica nevét hallva-olvasva, hámorok, hengerek, gépek zaját, szorgoskodó emberek sürgését-forrását képzeljük magunk elé. Szinte látjuk ezt a hatalmas vasgyárat, amelynek magas, karsu kéményei majdnem olyan sűrűn emelkednek az ég felé, mint erdőn a szálkák.

Mikor kezdtek ebben a völgyben, melyet a szeszélyes, Berzava szel ketté, vasat készíteni? A századok folyamán az itteni telep, melynek különböző nevei voltak, sokszor pusztult el és éledt föl újra. A geológusok és archeológusok kutatásai olyan nyomokra akadtak, melyekből arra lehet következtetni, hogy már

a rómaiak előtt is

olvasztottak itt ércet. A rómaiak idején egészen bizonyosan volt itt olvasztó. A Resica környékén talált vasból való római leletek itt készültek. Mikor aztán a magyarok ezt a vidéket ezer év előtt elfoglalták, a krassói ispán emberei folytatták itt a vasgyártást. Az Árpád-házból való királyok alatt a mai Ferencfalva tájékán volt Berzavó vára. A vár katonái részére a kardokat, pajzsokat és sisakokat Resicán kovácsolták. Róbert Károly és Zsigmond királyok temesvári tartózkodásai idején a krassói ispán többször kedveskedett a vitézeknek Resicán készült fegyverekkel.

Resica hosszú évszázadokon keresztül kincstári birtok volt. Régebbi történetéből azonban igen

keveset tudunk.

Egyes okiratok, melyeket részben Bécsben, részben a budapesti országos levéltárban őriznek, arról beszélnek azonban, hogy kisebb-nagyobb lendülettel szakadatlanul folyt itt a vasgyártás. A gyár számadásait, melyekből a gyár fejlődésére következtetni lehet, az ezernyolcszázadok elejéig Bécsbe küldötték fel az udvari kancelláriába. Az ezernyolcszázadnegyvennyolcadiki harcok megindulásakor Resica is veszélyben forgott. Kossuth Lajos kormánya a gyárat nemzeti vagyonnak jelentette ki és ott

ágyúkat öntetett.

azonkívül egyéb hadfelszerelési dolgokat készített. A környékbeli falvak felizzgatott lakossága 1848. karácsony éjszakáján megrohanta Resicát. Akkor borult lángba a katolikus plébánia is s a tűz elpusztította a mostani Resica — mely számos régi telep maradványain mai nevével körülbelül kétszáz éve keletkezett — legrégebbi anyakönyveit is. A gyár azonban semmi kárt nem szenvedett, mert ennek pusztításától maguk a vezetők óvták népeiket, mivel értékelték azt, hogy ez a gyár a környékbeli lakosság nagy részének az ekzsisztenciája. A gyár biztosítására azután Zsigmond főmérnök

nemzetőrséget szervezett,

amely derekasan állotta meg helyét. Mikor 1849. elején Bem tábornok esapatai a szomszédos Boksánig ér-

keztek, a resicai gyárból több éppen akkor elkészült ágyút vettek át.

A világi fegyverletétel után az osztrák kormány kezelésébe került a resicai vasgyár. Ez azonban hamarosan tuladott rajta. 1852-ben alakult meg a Szabadalmazott Osztrák Államvasutársaság — amely az 1867-es kiegyezés után pár esztendővel a Szabadalmazott Osztrák-Magyar Államvasutársaság nevet vette föl — és ennek

befolyásos protektorai

lévén az udvari körökben, sikerült a gyárat és a hatalmas uradalmat magához váltania. Mert Resicához, illetve ehhez a kincstári uradalomhoz tartoztak még a következő községek: Boksán, Románboksán, Ferencfalva, Szekul, Weidenthal, Wolfsberg, Oravica, Anina, Stájerlak, Zsidovin, Königsgnad, Szokolár, Moldova, Szászka és még egy esomó kisebb-nagyobb község, valamint sokezer holdnyi kiterjedésű erdő, rét, szőlő, mező, legelő. Az új társaság ehhez a természeti kincsekben gazdag — Oravicán, Dognácskán, Csiklován például

aranyat és ezüstöt

is bányásztak még akkoriban — uradalomhoz vajmi olesón jutott, mert holdjáért mindössze négy Schein-forintot fizetett.

Az Osztrák-Magyar Államvasutársaság — melyet röviden csak a Társaságnak, vagy a német Staats-Eisenbahngesellschaft után Stégnak neveztek — egész kis királyság volt mindig. Az emberek sok ezrének adott kenyeret, viszont rendelkezett is fölöttük mindig. Ennek a vidéknek gazdasági és kulturális

fejlődése nagyrészen a társaság különböző üzemeinek köszönhető. Sőt el lehet mondani azt is, hogy bizonyos mértékig ezek az üzemek a lakosságnak

jólétét és boldogulást

is jelentettek. A vasgyáraknak köszönheti Resica és Oravica azt is, hogy már a múlt század hetvenes éveiben vasutat kapott, mert e gyárak nélkül ez a félreeső vidék bizonyára jóval később kapcsolódott volna bele a vasúti forgalomba. Az Osztrák-Magyar Államvasutársaság mint vállalkozás kiválóan virágzott, később nagyobb mennyiségű francia tőkét is szívott föl, részvényesei között pedig az osztrák

uralkodócsalád tagjai

is helyet foglaltak. Magának Ferenc Józsefnek is nagyszámu részvény volt a birtokában.

Ausztriában és Magyarországon is a vasúti vonalak majdnem mind a társaság tulajdonát képezték. A magyarországi vasutakat Baross Gábor váltotta meg. Később az ausztriai vonalakat is elvesztette a társaság, amennyiben azokat az osztrák állam kisajátította. A társaság anyagi súlypontja akkor a resicai gyárra és a hozzá tartozó uradalomra esett. Éppen ennek volt a következménye, hogy

a bécsi igazgatóság

lassankint leolvadt és a Budapesten létesített igazgatóság intézte majdnem korrlátlanul a társaság ügyeit. A Bányásznak Romániához való csatlakozása után a budapesti igazgatóság természetesen megszűnt, illetve Temesvárra költözött. Azután következett a társaság nacio-

nalizása, amikor az Uzinele si din Resica — Resica-műve és uradalmak — nevet vette föl. Központi igazgatóság ekkor Temesvárról

Bukarestbe került

és Temesvárott csak a kereskedelmi igazgatóság maradt. Nemsokára ez is megszűnik, mert leviszik Bukarestbe, ahol a hivatalok és hivatalnokok elhelyezésére számos évet készült.

A resicai vasgyár történetét elválaszthatatlan az Ortmayr név. Szászországból került Resicára az első Ortmayr és utána h Ortmayr-nemzetség szolgáltatta ezt hatalmas gyárat. II. József császár és király sajátkezü levelet intézett Ortmayr Jakabhoz, a resicai vasgyár akkori vezetőjéhez és köszönetet mond neki, amiért ügyesszszakavatott vezetése alatt a gyár az előző évtől

hatvanezer forint

tiszta jövedelmet hozott. Az egy Ortmayrt, Mihályt, a selmecebányi kohászati főiskola 1792-iki sematmusában már ott találjuk. Ettől fogva az Ortmayrek egymást követték Selmeceen a legújabb időkig.

Az Ortmayr-család birtokában sok régi feljegyzés, kép és emlék van. Különösen érdekesek azok a képek, melyek a gyárat 1858-ban ábrázolják. Látjuk, hogy a gyár egyes épületei már akkor is úgy lottak, mint ma. Sőt meg volt az emeletes épület is, melyben ma kohóigazgatóság van elhelyezve. Érdekes az a látkép, mely Resicát a Kereszthegyről nézve mutatja. A gyár udvarain akkor

még nem volt vasút

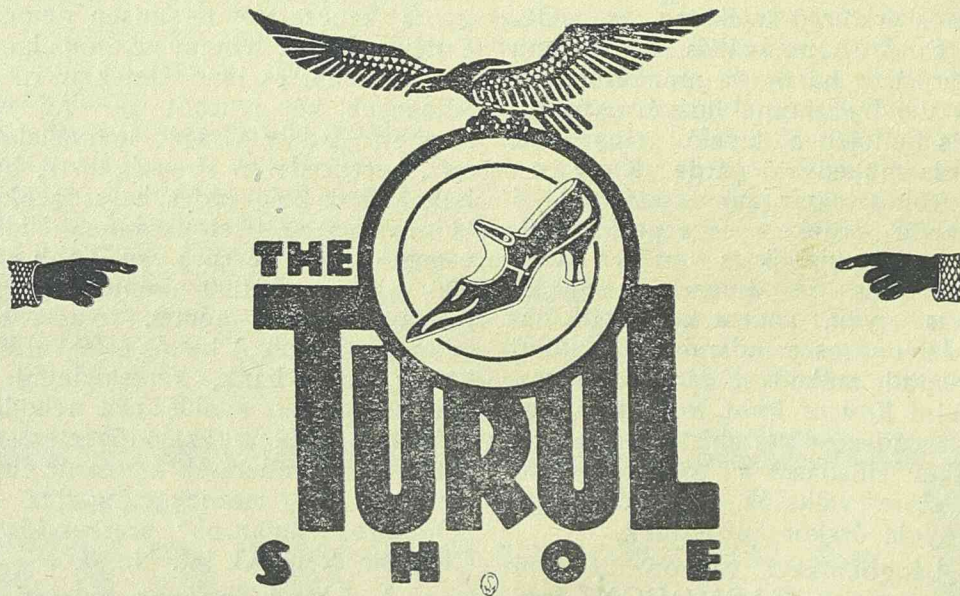
és a vasat lovakkal vont kocsikkal szállították át egyik helyről a másikra. A képek között vannak olyanok is, melyek a gyár mérnökeit tisztviselőit örökítik meg. Látunk itt vatermörderes, fekete gehrükos, fehér nadrágos urakat bőrdívat szerint öltözve kiirtókalap a fejükön, de látunk magyar eszmás, vitézkötéses kabátu, vödör bajszu alakokat is. A család emlékei között van egy wist-játék, mellyel elfogatása alkalmával Maderspach ezredes és Ortmayr mérnök, aki 1849-ben a gyár egyik vezetője volt, játszottak. Maderspach magyar ezredes, akinek feleségét az osztrákok

nyilvánosan megkorbácsolták

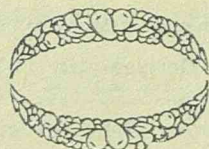
resicai mérnökből lett szabadsághős.

Az Ortmayr-család, amelyből először a Bányáság nevezetes fia Ortmayr Tivadar is származik, ma is képviselve van még a resicai gyár szolgálatában. Talán a váltott idők következménye, hogy ma nem olyan vezető állásokban, mint azelőtt. A család több tagja külföldben már teljesen búcsút mondott a vasas szakmának és más pályákra ment. Kubán Endre

A legjobb husvétii ajándék!

Nagy választék, olcsó árak, szolid minőség, szép kivitel.

Fiókok:

Cetate: Piața Libertății 5.

Fabric: Calea Buziașului 15.

Iosefin: Bulev. Berthelot 31.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 3 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Álláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasságközvetítési ügyben méltóztassék bizalommal „Amor” irodához fordulni. Céljelzéstelen levelezés. Diszkréció biztosítva. Timisoara I. Str. Eugen de Savoya 6.

Délelőtti munkára férfiak kerestetnek. Jelentkezhetni a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

Lapkihordó felvétetik a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

8, 10, 12 HP Hotherr eredeti és átalakított magánjárót raktáron szállít Friedrich Testvérek gépgyára Temesvár.

Kerékpárok

Eredeti

Waffenrad, Neumann Germania stb. nagy választékban, jutányos árak. Javítások pontosan készülnek. Stamm E. ut. RESCH FERENC. Temesvár-Belváros, Mercy-u. 4. 21.

Női kalapátalakítások

a legutolsó modellek szerint legolcsóbban

„VENUS”

Józsefváros, Uri-utca 4-a

FARMODONT
FOGKRÉM

TEXTILIANA

MECHANIKUS MŰ-
SELYEM SZÖVŐDE

TULAJDONOS:
MAZOR FERENCZ

Timisoara IV., (Józsefváros)
Strada Gh. Pop de Băsești
(Eötvös-utca) 6

Teljes mozi-berendezés
Szavatolt mozivetítőtűgép javítás
Összes mozi szükségleticikl

RADSCHITZKY-nál
Timisoara IV., Strada Preyer 3.

Tavaszi ujdonságok
óriási választékban megérkeztek

KINCS

férfi- és fiuruhaáruháza
Gyárvaros. Telefon 18-53
Eredeti angol gummikatátok. 459

Varrógépek

15 évi jótállással.
Ingyen himzőtan-
folyammal. Eredeti
gyári árban **KATZKY-nál**
Timisoara I., Str. Mercy 10
Kedvező fizetési feltételek. 420

Ha szép akar lenni, használjon
Kulka-féle Lillomtej-krémot, lillom-
szappant, lillompudert, 3 színben.
Kapható kizárólag Kulka Emil vá-
rosi gyógyszerárában, a Fekete Sas-
hoz, Belváros, Szentgyörgy-tér.

1000 gépet

hajtanak a Grossman-féle két
cipeszjegű **hajtósíjak**.
A nagyipar részére

3-15 cm széles 380 lei
16-24 cm „ 420 lei

Grossman Sándor

bőrnagykereskedése.
Telefon 226.

A Bocsamontana-varsiovai Villamossági Részvénytársaság

temesvári telepe

mely **Révész Artur elektromérnök** technikai
vezetése alatt áll, felvette hatáskörébe a

városok és községek villamos telepeinek építését

Eddig épített telepek: Szárca, Csene, Szécsány,
Orcyfalva-Vinga, Csákova, Boksán, Stájerlak, Buziás,
Bogdarigós stb. — Elvállal minden szerelési munkát.

Timisoara-Józsefváros

Strada N. Balcescu (Gyár-utca) 27. Telefon 20-80

3
legjobb
arcápoló
szer.
Kapható
Dr.
KOVÁCS
ALADÁR
gyógy-
szertár-
ban

Timisoara-Fabrica, Fő-utca 33—35

„Au Printemps”

(ezelőtt MISSIR)

TIMISOARA-CETATE, Str. Vasile Alexandri (Hunyadi-utca) 3

Két vagon áru érkezett!

1 méter I. Lepedő-vászon . . . 109—
1 méter I. Paplanlepedő-vászon
2 méter széles . . . 169—
1 méter I. Fehérnemű-Chiffon . 33—39—
1 méter I. Cérna-zefir . . . 42—

1 méter Grenadin-marchizett
1 méter széles . . . 33—39—
1 méter I. Férfiszövet 140 cm.
széles . . . 225—275—325—
1 méter I. Indigo-creton . . . 33—

1 méter Mosó delain . . . 39—
1 méter I. Tennis-flanell . . . 29—
1 drb. Vattapaplan . . . 490—fől.

És az összes raktáron levő selyemszövet és szőnyeg-
árak m é l y e n leszállított áron lesznek elárulva

Könyvvitel

Irta: Roger Régis

Hivatalból hazajövet, rendes szokás
erint, Robert Delorme egyenesen az
édlőbe ment. Jacqueline már ott ült
asztalnál és egy divatlapot néze-
tett.

— Jóestét, szívecsém! — köszönt a
férfi, mire az asszony mosolyogva
válaszolt:

— Jóestét, angyalom!

Mintha már évek óta nem látták vol-
egymást, a kérdések úgy áradtak
kaikról. Hogy vagy? Mit csináltál?
Kivel találkoztál? Mit mondott? Mit
válaszoltál?

Robert és Jacqueline hat hónapja él-
tek boldogan egymással és még soha-
m történt meg, hogy másként szólít-
ták egymást, mint angyalomnak és
szívecsémnek. Robert körüljáratta szeméit
szobában és pillantása egy kis női
lapon akadt meg, amely hanyagul
eladobva barnállott az ebédlőszekré-
nen. A férfi gondolkodott egy kicsit,
után rájött arra, hogy ezt a kalapot
még sohasem látta.

— Mi ez? — kérdezte a szekrény felé
mutatva.

— Ez? — felelte Jacqueline. — Kis
lap, melyet most vettem magamnak.

Már igazán nem volt mit fölvennem.

— Ugy? — És az angyal hirtelen ör-
döggé változott át és hihetetlen düb-
gurult. Jacqueline ugyanis bájos volt,
vidám, kedves, de nem tudott ellent-
állni azoknak a kísértéseknek, amelyek
a fényes kirakatokból csábítgatják a
párisi polgárok asszonyait. Nem tudott
számolni, nem tudott a pénzzel bánni
és bizonyára gyakran megtörtént, hogy
Robert Delormeék tizedikén vagy tí-
zenötödikén úgy érezték magukat,
mintha a hónap már mulófélben volna.
Robertet most elhagyta a béketűrése,
mikor meglátta az új kalapot és bizony
nem nagyon válogatott kifejezésekkel
tett szemrehányásokat feleségének.

Jacqueline nagyanyitott, csodálkozó
szemekkel nézett urára és rózsás ar-
coeskáján egy könnyesebb gördült vé-
gig. Szepegő hangon kérdezte:

— Számoljak? Takarékoskodjam?
Hogyan?

Robert szó nélkül felugrott és kiment
a szobából, miközben Jacqueline cso-
dálkozó szemekkel nézett utána. Né-
hány perc múlva visszatért és egy
könyvet tett a felesége elé.

— Így fogunk majd segíteni a bajon.
Ebbe a könyvbe mindennap jegyezd
föl, hogy mennyi kiadásunk és mennyi
bevételetünk volt. Így azután állandóan

szemed előtt lesz, hogy mennyit lehet
költened.

Az asszony alázatos pillantást vetett
férjére és engedelmesen a könyv után
nyult. Volt valami elragadó báj abban,
ahogy Jacqueline férje parancsának
engedelmeskedett és Robert utolsó pil-
lantást vetve az új kalapra, homlok-
csókolta feleségét.

Körülbelül két hét múlt el és Jacque-
line mindennap hűségesen följegyezte
férjének bevételeit és kiadásait. Robert
gyakran látta, hogy Jacqueline a könyv
fölé hajlik, hosszú számoszlopokat ír
egymás alá, összead, kivon, szoroz és
kiszámítja, hogy mennyit lehet költe-
nie. A viszonyok nem nagyon változ-
tak és bizony az eredmény majdnem
mindig ugyanaz volt. Jacqueline azon-
ban nagyon szerette férjét, boldog volt
és lemondott mindarról, ami tulságos
megterhelést jelentett volna szá-
mukra. A hónap végén Jacqueline
csengő kacajjal fogadta urát s kezében
a könyvet tartva, a nyakába borult.

— Nézd csak mit csináltam, — mon-
ta férjének.

Robert csodálkozva nézett a könyvre
és mosolygott, mikor a pontosan vo-
nalozott oldalakat látta. Jacqueline
rózsaszín ujjával egy számsor föl-
mutatott.

mutatott.

— Nézd csak, egyenleget csináltam.
Igy teltek-multak a hetek, mikor a
hónap egyik utolsó napján Robert újra
ott találta a feleségét a könyv mellett
ülve.

— Jóestét, szívecsém! — köszönt a
férfi, mire az asszony ajkait csak rövid
mormolás hagyta el.

— . . . stét . . .

Robert megdöbbenve nézett a felesé-
gére és ijedten fordult felé:

— Mi az, szívecsém? Beteg vagy?

Jacqueline harsányan kelt fel az asz-
tal mellől és férjére borzasztó pillan-
tást vetve, a könyvre mutatott.

— Majd megmondom, mi a bajom!
— kiáltotta. — Nagyon köszönöm, hogy
megtanítottál, hogy hogyan kell a
könyvet vezetni. Éppen most számított-
tam ki, hogy 237 frankot és 30 centime-
ot költöttél el saját személyedre ebben
a hónapban. Ezt lehetetlen így tovább
folytatni. Ezentúl majd én utalok ki
neked hetenként husz frank zsebpénzt.
Éppen elég lesz neked.

Robert szinte kővé meredve hallgatta
az asszony kitérését és végtelen szo-
moru pillantást vetett a könyvre,
melynek fekete számokkal teleirt lapjai
mintha gunyosan mosolyogtak volna rá.

Grand Circus Royal

a húsvét minden napján, 4., 5. és 6-án két nagy előadást tart,
délután fél 4-kor és este fél 9-kor. Először lép fel Leonlinow orosz tánc-
csoport, Tony és Maridta, a leghirebb akrobaták, Miss Aurelia, a legjobb
kerékpáros, Jack a csodamajom 24 idomított ló, teve, galamb és különböző állatok.
Clownok minden nyelven szórakoztatják a közönséget.

Mérsékelt helyárak!

Meghívó.

A

Kereskedelmi és Gazdasági Bank Részvénytársaság

Timşioara, folyó évi április hó 10-én, d. u. 4 órakor, az intézet helyiségében
(I., Hunyadi-utca 2) Strada Vasile Alexandri No. 2 megtartandó

XXXV. évi rendes közgyűlésére

a t. részvényeseit tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat :

1. Két részvényes kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1925. üzletéről.
3. Határozathozatal az 1925. évi jövedelem felosztása, valamint a felmentvény megadása iránt.
4. Az igazgatóság indítványa az alaptőkének 15 millió leiről 25 millió leire való felemelése tárgyában, a vonatkozó kormányhatósági jóváhagyás megszerzése után.
5. Az alapszabályok módosítása.
6. Igazgatóság és felügyelőbizottság választása.
7. A felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása az 1926. évre.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból: 17. §. A közgyűlést a személyesen, vagy meghatalmazott útján megjelent azok a részvényesek képezik, akik részvényeiket a 20. §-ban megjelölt módon kellő időben letéteményezték. 18. §. Minden részvény tulajdona egy szavazatra jogosít. Személyesen meg nem jelent részvényes magát csak szavazatképes részvényes által képviseltetheti. 20. §. Azon szavazatra jogosult részvényesek, kik a közgyűlésen személyesen, avagy képviselőik által résztvenni akarnak, a közgyűlésre kitzűzött hatánap előtt négy nappal részvényeiket, a le nem járt szelvényekkel együtt, a társaság pénztáránál Timişoarán, vagy a közgyűlési meghívóban az igazgatóság által e célra meghatározott más helyeken letenni tartoznak.

Vagyon	Mérleg-számla 1925 december 31				Teher
Pénztárkészlet és idegen pénznemek	5,835.552	75		Részvénytőke	15,000 000
Követelések bankoknál	7,474.969	65	13,310.522	Tartalékalap *	5,340.000
Értékpapírok			6,247.234	Betétek takarékpénztári könyvekre és folyószámlára	96,361.384
Váltótárca			16,675.983	Visszleszámított váltók a Banca Naţională a Românieinél	4,500.000
Jelzálogkölcsonök			282.112	Átruházott jelzálogkölcsonök	214.103
Intézeti ház			152.500	Fel nem vett osztalékok	23.747
Folyószámlaadósok különféle fedezettel			91,180.467	Átmeneti tételek	1,760.752
				Veszteség- és nyereség-számla:	
				1924. évről áthozott nyereség	102.926
				1925. évi üzleteredmény	4,545.906
			127,848.820		4,648.832
			67		6

*) Az igazgatóság javaslatainak elfogadása után a tartalékalap 5,800.000— leire emelkedik.

A könyvelésért:
Gámentzy István s. k.
aligazgató — expert contabil

Az igazgatóság :

Totis s. k. Diminescu s. k. Domaşianu s. k. Kimmel s. k. Klein Viktor s. k. Lázár s. k. Tanos s. k.
elnök. ügyv. igazg. ügyv. igazg.

Megvizsgálta és helyesnek találta :

A felügyelőbizottság :

Tárczay † s. k. Brasey s. k. Klein Ernő s. k., Nemes s. k. Vermes s. k.
elnök expert contabil